

TIPS BIJ **HITTESTRESS**

Al vanaf 21° Celsius heeft een koe last van de warmte. Naast de temperatuur spelen luchtvochtigheid en windsnelheid een rol: hoe hoger de luchtvochtigheid en hoe lager de windsnelheid, hoe eerder een koe last heeft van hittestress. Deze stress kan zorgen voor verminderde voeropname en gezondheidsproblemen, maar ook voor een verminderde vruchtbaarheid. Hieronder vindt u een aantal tips wat u kunt doen op verschillende momenten rondom een warmteperiode.

WAT TE DOEN VOORDAT HET WARM WORDT

Isolatie, ventilatie, schaduw

- Staldak isoleren
- Ventilatoren plaatsen
- Weide voorzien van schaduwplaatsen

Water: schoon, smakelijk, beschikbaar

- Drinkbakken: groot, open en makkelijk te bereiken
- In de stal: één sneldrinker (>20 l/min.) per 15 koeien of één voorraadbak (>50 l en >30 l/min.) per 20 koeien
- In de wei: 10 procent van de koeien kan tegelijkertijd drinken, 20 liter per drinkbeurt van 1 minuut
- Kwaliteit: schoon en smakelijk

Rantsoen aanpassen

- Minder krachtvoer per kilogram droge stof
- Toevoegen: natriumbicarbonaat, kalium, natrium, antioxidanten (vitamine A, vitamine E, selenium, koper, zink) en gisten

WAT TE DOEN ALS HET AL WARM IS (>21°C)

Koeien: ruimte geven en koelen

- Koeien overdag binnenhouden en 's nachts weiden (siëstabeweidings)
- Activiteiten niet op de heetste momenten plannen
- Lucht op de koeien blazen
- Boven 26°C: indien mogelijk koeien nat maken én koelen met ventilatoren (houd uiers droog!)

Stal: koel, schoon en droog

- Natuurlijke en/of mechanische ventilatie optimaliseren. Zorg voor voldoende werkende ventilatoren boven de ligboxen, voergang, wachtruimte en bij de droge koeien
- Ligboxen: extra schoon en droog houden door vaker aan te vullen
- Bestrijd vliegen om stress en overdracht van ziektekiemen te verminderen
- Eventueel dak koelen met water

Voer en water: vaker checken en verstrekken

- Voergoot dagelijks schoonmaken
- Vaker kleinere porties voeren (broei voorkomen), 2 x daags voeren
- Droge koeien ook het liefst 2 x daags voeren, minimaal 1 x daags. Extra buffer bijvoeren om pensverzuring te voorkomen
- Drinkwatervoorziening 2 x per dag controleren op reinheid
- Kalveren: tussen de melkporties door ook vers water aanbieden